OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ **Muistio** **Liite 1**
Hallitusneuvos 30.6.2020
Katri Kurppa

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI AMMATILLISESTA KOULUTUKSESTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN 20 §:N MUUTTAMISEKSI

1 Asian tausta ja asetusehdotuksen pääasiallinen sisältö

Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta (673/2017) tuli voimaan 1.1.2018. Asetuksen 20 §:ssä säädetään tutkinnoista, joihin sovelletaan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 81 §:ää. Asetuksen 20 §:ää muutettiin valtioneuvoston asetuksella ammatillisesta koulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 20 §:n muuttamisesta (744/2018), joka tuli voimaan 20.8.2018.

Ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia muutettiin lailla ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta (547/2018), joka tuli voimaan 1.8.2018. Lain 6 §:n 1 momenttiin lisättiin uusi 3 kohta, jonka mukaan opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella voidaan säätää tutkintoon sisältyvästä osaamisalasta, jos kyseiseen osaamisalaan sisältyy 81 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaatimuksia, jotka poikkeavat tutkinnon yleisistä vaatimuksista. Opetus- ja kulttuuriministeriö on säätänyt kyseisen lain 6 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla eräistä osaamisaloista opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta annetun asetuksen muuttamisesta (590/2018). Asetus tuli voimaan 6.8.2018. Asetusta on muutettu viimeksi opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella ja tällöin asetuksen 2 §:ään on lisätty kaivosalan perustutkinnon kaivostyön osaamisala. Muutos tulee voimaan 1.8.2020.

Tällä asetusesityksellä ammatillisesta koulutuksesta annettua asetusta ehdotetaan muutettavan siten, että asetuksen 20 §:än 1 kohtaan esitetään lisättävän yhden perustutkinnon yksi osaamisala.

2 Asetuksenantotoimivalta

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 81 §:n 4 momentin mukaan tutkinnoista ja osaamisaloista, joihin kyseistä pykälää sovelletaan, säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 Nykytila

Opiskeluoikeuden peruuttamista koskevat ns. SORA-säännökset tulivat voimaan vuoden 2012 alussa. Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain SORA-säädöksiä muutettiin lailla ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta 1.8.2018 alkaen siten, että niissä viitataan tutkintojen lisäksi myös osaamisaloihin. Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 40 §:n mukaan hakijan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle. Opiskelijaksi ei kuitenkaan voida ottaa sitä, joka ei ole terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä koulutukseen liittyviin käytännön työtehtäviin oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä, jos lain 81 §:ssä tarkoitettuihin tutkintoihin tai osaamisaloihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät ja jos estettä ei voida kohtuullisin toimin poistaa.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 81 §:n mukaan koulutuksen järjestäjä voi peruuttaa oikeuden suorittaa kyseinen tutkinto tai oikeuden suorittaa tutkinto kyseisellä osaamisalalla sekä oikeuden osallistua tutkintokoulutukseen, kun koulutukseen tai ammatissa toimimiseen sisältyy alaikäisten turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia. Opiskeluoikeus voidaan peruuttaa, jos 1) opiskelija on vaarantamalla toistuvasti tai vakavasti koulutuksessa toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden osoittautunut ilmeisen soveltumattomaksi toimimaan koulutukseen liittyvissä käytännön tehtävissä oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä; 2) on ilmeistä, että opiskelija ei terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään täytä lain 40 §:n mukaisia opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä; tai 3) opiskelija on tutkintoa suorittamaan hakeutuessaan salannut sellaisen 41 §:n 2 momentissa tarkoitetun tiedon opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, joka olisi voinut estää hänen ottamisensa opiskelijaksi. Tämän lisäksi, kun koulutukseen liittyvät käytännön tehtävät oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä, koulutuksen järjestäjä voi peruuttaa opiskeluoikeuden, jos se on tarpeen alaikäisten suojelemiseksi ja jos opiskelija on tuomittu rangaistukseen rikoslain (39/1889) 17 luvun 18, 18 a tai 19 §:ssä, 20 luvussa, 21 luvun 1–3 tai 6 §:ssä, 31 luvun 2 §:ssä taikka 50 luvun 1, 2, 3, 4 tai 4 a §:ssä tarkoitetusta rikoksesta.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 20 §:ssä säädetään niistä tutkinnoista, joihin sovelletaan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 81 §:ää.

4 Esityksen sisältö

20 § *Opiskeluoikeuden peruuttaminen*

Asetuksen 20 §:än 1 kohtaan ehdotetaan lisättävän kaivostyön perustutkinnon kaivostyön osaamisala. Uudistetut kaivosalan perustutkinnon perusteet tulevat voimaan 1.8.2020. Uudistettuihin kaivosalan perustutkinnon perusteisiin on päivitetty alan työelämän tarpeisiin vastaava osaaminen. Tutkinto on jaettu kahteen osaamisalaan, joita ovat kaivostyön osaamisala ja rikastuksen osaamisala. Tutkintonimikkeenä kaivostyön osaamisalalla on kaivostyöntekijä ja rikastuksen osaamisalalla rikastaja. Kaivostyön osaamisalaan on lisätty logistiikan perustutkinnosta tutkinnon osat Kuljetusalan perustason ammattipätevyys sekä maa-ainesten kuljetus maantieliikenteessä. Osaamisalaan on lisätty liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia. Myös muut tutkinnot ja osaamisalat, jotka sisältävät kuljetusalan perustason ammattipätevyys -tutkinnon osan tai muita erityisesti maantiekuljetuksiin liittyviä tutkinnon osia, on katsottu SORA-tutkinnoiksi tai osaamisaloiksi.

5 Esityksen vaikutukset

Asetusehdotuksella ei ole merkittäviä taloudellisia tai muita vaikutuksia.

6 Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu opetus- ja kulttuuriministeriössä Opetushallituksen esitysten pohjalta.

Asetusehdotusta ei ole tarkastettu oikeusministeriön lainvalmistelun kehittäminen ja laintarkastus -yksikössä, koska muutos on yleiseltä merkitykseltään vähäinen.

Asetusmuutoksesta ei pyydetty kirjallisia lausuntoja asian vähäisen merkityksen vuoksi.

7 Voimaantulo

Asetuksen esitetään tulevan voimaan 1 päivänä elokuuta 2020.